

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 08/25

2025 m. sausio 28 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-253/23 | ASG 2

Dėl kartelio patirtos žalos atlyginimas: nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos negalima pareikšti grupės ieškinio dėl išieškojimo, gali pažeisti Sąjungos teisę

Taip yra tais atvejais, kai nacionalinėje teisėje nenumatytas joks kitas kolektyvinis būdas sujungti nuo kartelio nukentėjusių asmenų individualias pretenzijas ir kai pareikšti individualų ieškinį dėl žalos atlyginimo yra neįmanoma arba pernelyg sudėtinga

Pagal Sąjungos teisę visiems asmenims leidžiama reikalauti atlyginti žalą, kurią jie galėjo patirti dėl konkurencijos teisės pažeidimo. Visos valstybės narės privalo nustatyti tos teisės įgyvendinimo tvarką, laikydamosi, be kita ko, veiksmingumo principo. Teisinių paslaugų teikėjui nustatytas draudimas pareikšti grupės ieškinį dėl išieškojimo remiantis didelio skaičiaus nukentėjusių asmenų jam perduotomis teisėmis į žalos atlyginimą gali sumažinti Sąjungos teisės veiksmingumą. Taip nutinka tuo atveju, kai nacionalinėje teisėje nenustatytas joks kitas kolektyvinis būdas sujungti individualias pretenzijas ir kai pareikšti individualų ieškinį, siekiant apginti šią teisę į žalos atlyginimą, yra neįmanoma arba pernelyg sudėtinga.

Vokietijoje, Belgijoje ir Liuksemburge įsteigtos trisdešimt dvi lentpjūvės teigia patyrusios žalą dėl kartelio, kurį įgyvendindama *Land Nordrhein-Westfalen* (Šiaurės Reino-Vestfalijos žemė, Vokietija) bent jau laikotarpiu nuo 2005 m. birželio 28 d. iki 2019 m. birželio 30 d. taikė pernelyg dideles tos *Land* kilmės apvaliosios medienos pardavimo šioms lentpjūvėms kainas.

Visos suinteresuotosios lentpjūvės savo teisę į žalos atlyginimą perleido bendrovei ASG 2. Ši bendrovė, „teisinių paslaugų teikėja“, kaip tai suprantama pagal Vokietijos teisės aktus, Vokietijos teisme pareiškė grupės ieškinį *Land* dėl žalos atlyginimo. Ji veikia savo vardu ir savomis lėšomis, tačiau lentpjūvių naudai už tam tikrą sėkmės mokestį.

Land ginčija ASG 2 teisę pareikšti ieškinį. Ji teigia, kad pagal tam tikrų nacionalinių teismų aiškinamus Vokietijos teisės aktus¹ tam paslaugų teikėjui neleidžiama pareikšti grupės ieškinio dėl išieškojimo bylose dėl konkurencijos teisės pažeidimo.

Pasak Vokietijos teismo, grupės ieškinyje dėl išieškojimo Vokietijoje yra vienintelis kolektyvinis procedūrinis mechanizmas, leidžiantis veiksmingai įgyvendinti teisę į žalos atlyginimą kartelių bylose. Dėl tos priežasties tas teismas klausia Teisingumo Teismo, ar pagal Sąjungos teisę² draudžiama nacionalinės teisės aktus aiškinti taip, kad nuo kartelio nukentėję asmenys negali pareikšti tokios rūšies ieškinio.

Teisingumo Teismas primena, kad **pagal Sąjungos teisę visiems nuo konkurencijos teisės pažeidimo nukentėjusiems asmenims suteikta teisė reikalauti atlyginti visą patirtą žalą**. Ieškinį dėl žalos atlyginimo gali tiesiogiai pareikšti tą teisę turintis asmuo arba trečiasis asmuo, kuriam ta teisė buvo perleista.

Tačiau Sąjungos teisėje nereglamentuojama teisės į žalos, padarytos dėl konkurencijos teisės pažeidimo, atlyginimą įgyvendinimo tvarka. Taigi **visos valstybės narės privalo nustatyti tą tvarką, laikydamosi, be kita ko,**

veiksmingumo principo.

Šioje byloje **Vokietijos teismas turi nustatyti, ar nacionalinės teisės aiškinimas, kad kartelio padarytą žalą draudžiama išieškoti pareiškiant aptariamą grupės ieškinį, atitinka veiksmingumo reikalavimą**. Jei jis nuspręstų, i) kad Vokietijos teisės aktuose nenumatyta jokia kita kolektyvinė teisių gynimo priemonė, leidžianti užtikrinti veiksmingą tos teisės į žalos atlyginimą įgyvendinimą, ir ii) kad, pareiškus individualų ieškinį, tą teisę įgyvendinti yra neįmanoma arba pernelyg sudėtinga, todėl pažeidžiama veiksminga teisminė apsauga, tas teismas turėtų konstatuoti Sąjungos teisės pažeidimą.

Tokiu atveju jis turėtų siekti nacionalinės teisės nuostatas aiškinti pagal Sąjungos teisę. Jei neįmanoma pateikti Sąjungos teisei neprieštaraujančio išaiškinimo, **Vokietijos teismas turi netaikyti tų nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias draudžiama pareikšti aptariamą grupės ieškinį dėl individualių reikalavimų atlyginti žalą išieškojimo**.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas [sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Grupės ieškinį dėl išieškojimo Vokietijos Aukščiausiasis Federalinis Teismas leido pareikšti įvairiose teisės srityse, be kita ko, nuomos teisės srityje ir dėl reikalavimų, grindžiamų oro transporto keleivių teisėmis. Tačiau tas teismas dar neturėjo progos priimti sprendimo konkrečiai dėl kartelio padarytos žalos atlyginimo. Atvirkščiai, tokio ieškinio neleidžia pareikšti kai kurie žemesnės instancijos teismai.

² SESV 101 straipsnis ir 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktiva 2014/104/ES](#) dėl tam tikrų taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagal nacionalinę teisę nagrinėjami ieškiniai dėl žalos, patirtos dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atlyginimo.